

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi kaavoitus- ja rakentamislainsäädännön muuttamisesta

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/279/2018

Maanomistajain Liitto – Jordägarnas Förbund ry kannattaa lainsäädännön ajan tasalla pitämistä. Lausunnolla oleva luonnos kaavoitus- ja rakentamislainsäädännön muuttamisesta on kuitenkin monilta kohdiltaan niin ongelmallinen, että sitä ei voi kokonaisuutena kannattaa. Lisäksi valmisteluprosessi on ollut tärkeitä sidosryhmiä ja vakiintuneita yhteistyötapoja ylenkatsova. Jatkovalmistelussa on erityisesti maanomistajat otettava tiiviimmin mukaan.

Kaavoitus- ja rakennuslaki ehdotuksessa on otettu käyttöön uusi käsite ”viherrakenne”. Sen tavoitteet ja erityisesti toteutuskeinot ovat erittäin epämääräiset. Luonnonmonimuotoisuuden, ilmastomuutokseen ja luonnonsuojeluun liittyvät näkökohdat ovat erittäin tärkeitä, mutta niihin liittyvät tavoitteet eivät ole järkevällä tavalla toteutettavissa tässä laissa vaan niitä varten on jo oma lainsäädäntö, erityisesti luonnonsuojelulaki. Päällekkäinen sääntely aiheuttaa sekavuutta ja ennakkoimattomia ongelmia eri elinkeinonharjoittajille ja maankäytölle. Viherrakenne tulee poistaa luonnoksesta.

Maakuntakaavan kehittäminen yleispiirteisemmäksi on kannatettava muutos. Sen sijaan kaupunkiseutusuunnitelma lisää kaavoituksen monimutkaisuutta eikä tuo merkittäviä hyötyjä. Alueellista suunnittelua on tarpeellista tehdä, mutta sitä varten ei pidä perustaa uutta kaavatasoa.

Maanomistajalle on annettava oikeus laatia asemakaavaehdotus.

ELY-keskukselle ei ole syytä antaa valitusoikeutta kaavoihin. Viranomaisnäkökulmat tulee ottaa riittävässä määrin huomioon kaavanvalmistelussa, jolloin tälle ei ole tarvetta. Muutaman vuoden voimassa ollut aika, jolloin ei ELY:n valitusmahdollisuutta enää ole ollut, ei ole aiheuttanut merkittäviä ongelmia ympäristönäkökulmasta.

Myöskään muiden tahojen valitusmahdollisuuksia ei pidä lisätä uuden lain missään kohdassa.

Kaavoituksen eri vaiheista on tiedotettava suoraan kaikkia maanomistajia, joita hanke koskee tai saattaa koskea. Yleiset ilmoitukset kunnan tietoverkossa ei ole riittävä tapa. Esimerkiksi erilaiset kaavoitukseen liittyvät kuulutukset, luontoselvitykset, pohjavesialuerajaus selvitykset ja kaivosvaivat tulee viedä karttapalveluihin niin, että kiinteistötunnuksen perusteella omistaja saa tiedon kaikista hankkeista. Jatkossa tämä voi tapahtua yhä laajemmin ja kuitenkin kustannustehokkaasti esimerkiksi Suomi.fi palvelua hyödyntäen.

Maanomistajain Liitto
Jordägarnas Förbund

vastausaika päättyy 7.12.2021

Kaavamerkinnot ja niiden vaikutukset tulee yhtenäistää valtakunnallisesti. Kaavoista on oltava saatavilla ajantasaiset ja helposti ymmärrettävät sekä sähköisesti hyödynnettävät versiot.

Metsätaloutta ei pidä ottaa kaavoituksen piiriin vaan sen sääntely on hoidettava elinkeinonäkökulmalähtöisesti metsälain perusteella. Asiantuntijuuden parantamiseksi viranomaisten kaavavalmistelussa, erityisesti maakuntatasolla, on metsäkeskus otettava mukaan aina.

Omaisuuksensuoja on yksi perustuslain suojaamista oikeuksista. Sitä on kunnioitettava yhdenvertaisesti muiden perusoikeuksien rinnalla. Näin ollen maanomistajan oikeudet kaavoituksessa on aina otettava huomioon ja kaikista rajoituksista on maksettava täysi korvaus.

Maanomistajain Liitto muistuttaa, että yksityinen omistus on kautta aikojen ollut merkittävä tausta arvokkaiden luontokohteiden, historiallisten rakennuksien ja merkittävien maisema-alueiden säilyttämiseen. Siksi on yhteiskunnallisesti tärkeää säilyttää yksityisomistuksen asema jatkossakin vahvana, että kaikki voivat nauttia ylläpidetyistä arvokkaista maisemista myös asutusalueiden lähettyvillä. Samoin yksityinen maanomistus on keskeinen voima alueiden ja koko yhteiskunnan rakentamiselle ja kehittämiselle.